

„People first”

A kiemelten védendő társadalmi csoportok és a migráció problémáinak kezelése is téma volt a visegrádi országok ombudsmanjainak találkozásán

A Visegrádi Négyek ombudsmanjai a Visegrád hotelben találkoztak 2015. október 1-jén és 2-án. Ez a tanácskozás a 2004 óta rendszeresen megrendezett V4-ek ombudsmanjainak tanácskozásába, tapasztalatcserébe illeszkedett. A vendéglátó Székely László magyar, Jana Dubovcová szlovák, Anna Šabatová cseh biztos és Szalainé Sándor Erzsébet, illetve Stanisław Trociuk lengyel biztoshelyettesek a leginkább veszélyeztetett társadalmi csoportok ombudsmani jogvédelmének tapasztalatait osztotta meg egymással. Téma volt a jövő nemzedékek és a nemzetiségek jogainak érvényesülése a négy országban, valamint a fogyatékossgal élők, a hajléktalanok, a fogvatartottak, általában a kiemelten védendő társadalmi csoportok helyzete. A V4 ombudsmanjai visegrádi megbeszélésükön összegezték az utóbbi hónapok migrációjából következő emberi jogi követelményeket és ezekről a záró sajtótájékoztatón, október 2-án, Visegrádon, közös üzenetet hoztak nyilvánosságra.

Jelen nyilatkozat aláíróiként, a törvények által megszabott hatáskörünkön belül arra fogunk törekedni, hogy országaink hatóságai minden egyes migráns és menekültet emberségesen, nem megalázó módon, a törvények, EU irányelvek, nemzetközi és európai szerződéses kötelezettségek tiszteletben tartásával kezeljenek. Nem habozunk a nyilvánosság előtt szót emelni azokban az esetekben, amikor nem érezzük biztosítottnak az ilyen bánásmódot. Támogatásunkról biztosítjuk továbbá azokat a civil szervezeteket, melyek országainkban segítik a migránsokat.

Az ombudsmanok hagyományos alapfeladata Európa-szerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportok tagjainak védelme. E védendő körbe tartoznak mindazon személyek, akik az országukat elhagyni kényszerülnek, jogi státuszuktól függetlenül. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy közel 60 millió otthonát elhagyni kényszerült személy van világszerte, körükben sok a családjával menekülő vagy attól elszakított gyermek, az idős ember, akik vallásuk, vagy faji vagy etnikai származásuk miatt kényszerültek elhagyni otthonukat – mindannyian különleges védelmet igényelnek. Egyidejűleg hangsúlyozzuk, hogy az egyéni életsorsok változatosságának és összetettségének okán a menekültekre nem lehet egységes csoportként tekinteni. Alapjogaik biztosítása ezért a nemzetközi közösség, szűkebb értelemben pedig a befogadó államok, társadalmak feladata

és felelőssége. A befogadó államoknak személyre szabott, egyéniesített és alapos vizsgálat után kell dönteniük arról, hogy valakinek biztosítható-e a nemzetközi védelem.

Mindezek alapján szükséges kiemelnünk, hogy a menekültkérdés közép- és hosszú távú kezelésével kapcsolatos vita jogos és fontos, de a megoldásokat kereső erőfeszítések közepette is az embert kell látni a menekültben, akit emberi méltósága a helyzetétől függetlenül, elvonhatatlanul megillet. A tömeges migráció következtében létrejött példátlanul súlyos helyzet ezért az emberi jogi követelményeknek megfelelő együttműködést követel minden államtól, beleértve a Visegrádi Négyek országait is.

Hitet teszünk amellett, hogy a menekültek iránti felelősségvállalás az európai államoknak mind erkölcsi, mind jogi kötelezettsége. Az üldöztetés, háború vagy fegyveres konfliktusok elől menekülő idegenek befogadása egy olyan, humanitárius megfontolásokon alapuló gyakorlat, amelyet a civilizált társadalmak kezdettől fogva alkalmaznak. A második világháború traumájára válaszul a menekültek védelmének nemzetközi jogi szentanderjeit az 1951-es genfi egyezmény alakította ki. A menedékjog tehát nem kiváltság vagy adomány, hanem emberi jog.

Visegrád, 2015. október 2.

Szalainé Sándor Erzsébet, Stanisław Trociuk, Jana Dubovcová, Székely László, Anna Šabatová

Székely László
Alapvető Jogok Biztosa
Magyarország

Jana Dubovcová
Ombudsman
Szlovák Köztársaság

Stanisław Trociuk
az Emberi Jogok Biztosának helyettese
Lengyel Köztársaság

Anna Šabatová
Ombudsman
Cseh Köztársaság